

центральному та інших районах міста.

Нами пропонується створити паркінг в центральній частині міста потужностями ПрАТ «Трест Житлобуд - 1». Витрати на зведення паркінгу складатимуть 44074120 грн. Проект окупиться через 6 років. Прогнозований чистий прибуток від паркувальних послуг складе 7449085 грн за рік. Беззбитковий обсяг надання послуг для автостоянки складе 1897 автомобілів на місяць.

Паркінг зможе частково розвантажити центральну частину м. Харкова від машин, поставлених на узбіччях доріг, що збільшить пропускну кількість машин на дорогах та збільшить швидкість пересування містом.

Отже, досліджені процеси функціонування інфраструктури виявили, що м. Харків потребує побудови паркінгів, в першу чергу, в центральній частині міста. Розв'язання проблем паркування сприятиме більш комфортному проживанню у місті. Крім того, проекти паркінгів в перспективі зможуть приносити дохід в місцевий бюджет.

Список використаних джерел

1. ДБН В.2.3-15:2007: ДБН В.2.3-15:2007 «Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів». – К.: Мінбуд України, 2007. – 36 с.
2. Державний комітет статистики України : офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Несанкціоноване паркування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.city.kharkov.ua/uk/news/u-kharkovi-borotimutsya-z-nesanktsionovanim-parkuvannyam-37117.html>

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ З ІНОЗЕМНИМ КАПІТАЛОМ

О. В. ДИМЧЕНКО, д-р екон. наук, проф., К. Ю. ДЕМЧЕНКО
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Питання особливостей розвитку підприємств з іноземним капіталом в Україні є актуальним, тому що на сучасному етапі розвитку наша країна внаслідок трансформаційних процесів у минулому переживає період нестабільності та встановлення економічної, правової та соціальних структур. Будь які зміни подібного характеру не проходять без значних затрат ресурсів, а зміни в масштабі цілої країни потребують залучення капіталів колосального

масштабу. На жаль, наша економіка не може забезпечити достатній рівень інвестування.

Внутрішні інвестиції гальмуються нерозвиненістю вітчизняного фондового ринку, а також станом банківської системи України. В результаті цього, питання залучення інвестиційних ресурсів з-за кордону є досить актуальною вже протягом довготривалого періоду часу. Досягти ефективності можна за допомогою проведення процесу інвестування у вже сформовані організаційно-економічні структури. Такий варіант розв'язку проблеми може запропонувати міжнародне спільне підприємництво. А саме одна з його складових – спільні підприємства.

Питання розвитку спільних підприємств досліджували такі вітчизняні та зарубіжні вчені: А. І. Бутенко, З. С. Варналій, А. В. Дмитренко, О. С. Іванілов, Н. Л. Коваль, Т. В. Майорова, К. М. Романів, В. К. Савчук та інші.

Спільне підприємство – організаційно-правова форма створення фірми в країні-одержувачеві капіталу. Даний вид підприємств створюється і управляється спільно з іноземними і місцевими інвесторами, як правило, приватними фірмами, але іноді державними підприємствами чи навіть урядовими органами. Спільні підприємства можуть утворюватися у третій країні декількома іноземними компаніями. Метою цієї стратегії є проникнення компаній на нові ринки з меншими витратами і ризиком, ніж у разі застосування інших інвестиційних методів.

Головними мотивами використання спільних підприємств як стратегії входження до світового ринку є зниження капітальних витрат та зниження ризику при створенні нових потужностей; придбання джерел сировини або нової виробничої бази; розширення діючих виробничих потужностей; реалізація переваг нижчої вартості чинників виробництва; можливість уникнення циклічності або сезонності при нестабільності виробництва; пристосування до процесу скорочення життєвого циклу продукції; підвищення ефективності існуючого маркетингу; придбання нових каналів торгівлі; можливість проникнення на конкретний географічний ринок; вивчення потреб; набуття управлінського досвіду на нових ринках; пристосування до країни, що приймає

Безперечно, будь-яке явище має свої плюси та мінуси. Розглянемо переваги та недоліки прямих інвестицій у формі спільного підприємства для приймаючої країни в таблиці:

Таблиця 1 – Переваги та недоліки прямих інвестицій для приймаючої країни

Переваги	Недоліки
Імпорт прямих підприємницьких капіталів веде до збільшення виробничих потужностей та ресурсів	Імпортовані через спільні підприємства ресурси потребують окупності та отримання прибутку, який потім репатріюється
Поширення передової технології і управлінського досвіду, як наслідок, підвищення кваліфікації трудових ресурсів	Спільні підприємства залучають ресурси у своїх цілях, які можуть не збігатися з національними
Мобілізація і більш продуктивне використання національних ресурсів; сприяння розвитку національної науково-дослідної бази	Спільні підприємства, як канали передачі технологій, часто стають відносно закритими анклавами у національній економіці, слабо пов'язаними з іншою її частиною, на яку, проте, падають витрати із забезпечення функціонування анклаву
Спільні підприємства як спосіб відновити або підтримати діяльність в умовах кризи	Суттєві експортні надходження найбільш реальні у сировинних галузях в той час, коли в обробній промисловості іноземні інвестиції мають переважно імпортозаміщуючий характер
Стимулювання конкуренції і пов'язані з цим позитивні явища (підрип позицій місцевих монополій, зниження цін та підвищення якості продукції, що заміщає як імпорт, так і застарілі вироби місцевого виробництва)	Являючи собою форму проникнення на зарубіжний ринок, спільні підприємства можуть вступати в угоду з діючою на місцевому ринку олігополією (або ще гірше – монополією)
Підвищуються попит та ціни на національні (місцеві) фактори виробництва	Нерегульований розвиток спільних підприємств може підсилити соціальне розшарування, розшарування значної частини приймаючих країн та маси споживачів
Збільшуються експортні надходження у вигляді податків на діяльність міжнародних спільних підприємств	Спільні підприємства можуть також справляти стримуючий вплив на національне підприємництво, поглинаючи фінансові накопичення у місцевій та іноземній валюті

Аналізуючи дану таблицю, можна сказати, що головним чином, спільне підприємство виступає дуже позитивним явищем, яке характеризує вливання інвестицій, що завжди сприяє росту економіки, особливо в умовах кризи. Необхідно також зазначити, що інвестиції можуть бути як іноземні (інвестиції в країну), так і зарубіжні (інвестиції із країни). І обидва види – явище позитивне та приносить економічний ефект.

Інвестиційна діяльність в усіх її формах та видах пов'язана з ризиком, при цьому під інвестиційним ризиком розуміється імовірність виникнення

непередбачених фінансових втрат (зниження прибутків, доходів, втрата капіталу та ін.) унаслідок прийнятого суб'єктом господарювання рішення про здійснення інвестицій у певному середовищі.

Враховуючи той факт, що у рейтингах відомих світових інвестиційних агентств Україну віднесено до країн з підвищеним рівнем інвестиційного ризику, можливо спрогнозувати особливості інвестиційної стратегії іноземних інвесторів в Україні найближчим часом (в разі відсутності істотних якісних змін в економічному механізмі іноземного інвестування в Україні):

1) Немає підстав очікувати надходження значних зовнішніх інвестиційних ресурсів з приватних джерел. Скоріше за все, основними інвесторами будуть міжнародні фінансові організації та уряди західних держав за неекономічними міркуваннями під гарантії уряду України.

2) Особливістю інвестиційної стратегії іноземних інвесторів буде пріоритет короткотермінової максимізації прибутків. Це означає концентрацію активності, насамперед, в сфері послуг, торгово-посередницької діяльності, а також в харчовій, легкій промисловості та інших, схожих за виробничо-економічними характеристиками галузях.

3) Іноземні інвестори не зацікавлені фінансувати в Україну високотехнологічні виробництва.

4) Участь в інвестиційному процесі відомих фірм, скоріше за все, зводитиметься до створення стратегічних засад на перспективному ринку і поки що не буде масштабною. Ділової активності слід чекати від малих та середніх компаній.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ БУДІВЕЛЬНИХ ПРОЕКТІВ

С. Ю. ЮР'ЄВА, канд. екон. наук, доц., К. В. КОШЕЛЕВИЧ

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Реалізація інвестиційних будівельних проектів (ІБП) - це бізнес з високим рівнем ризику. Дані причини подібні до тих, через які реалізація ІБП закінчується провалом: неякісне планування, несприятливі обставини, неточний або недостатній обмін даними, недоліки контролю над зовнішнім і внутрішнім середовищем проекту, незадовільна система управління. Будівельні організації в більшості своїй успішно з ними справляються, але постійне